

شرح بیماری:

شکم محل قرار گرفتن اندام‌های متعدد مانند معده، روده، طحال، کبد، لوزالمعده، کیسه صفرا، صفاق، کلیه، لوزالمعده، مثانه، رحم، غدد فوق کلیوی، تخمدانها و آپاندیس است. شکم بوسیله لگن و تعدادی از دنده‌های قفسه سینه محافظت می‌شود. اگرچه صدمات وارده به شکم در مقایسه با سر و سینه از اهمیت کمتری برخوردار است ولی به دلیل وجود اندام‌های حساس در حفره شکم قابل توجه می‌باشد.

به هر نوع جراحت و ضربه به ناحیه شکمی، ترومای شکم اطلاق می‌شود و شایع‌ترین عضوی که در ضربات غیرنافذ صدمه می‌بیند طحال است. طحال در سمت چپ بالای شکم، در کنار معده و بالای کلیه چپ قرار گرفته است و کاملاً توسط دنده تحتانی قفسه سینه محافظت می‌شود. طحال نقش مهمی را در پاسخ‌های ایمنی بدن ایفا می‌کنند و یک بافت پر خون است که حاوی مقدار زیادی گلبول قرمز می‌باشد.

علائم:

در صورتی که در تروما به شکم پارگی طحال اتفاق افتاده باشد علائم به صورت زیر در فرد مشاهده می‌شود:

- درد در قسمت بالایی راست و چپ شکم
- احساس درد و ناراحتی هنگام لمس کردن قسمت فوقانی راست و چپ شکم
- احساس گیجی و سبکی سر
- کاهش فشار خون به دلیل خونریزی داخلی
- درد شانه چپ
- تاری دید

بروز علائم شوک مانند رنگ پریدگی، بی‌قراری و غش

اختلالات انعقادی در پارگی کبد

سردی بدن

علل شایع:

از علل اصلی پارگی طحال و کبد می‌توان به جراحت و ضربه به ناحیه شکمی اشاره کرد.

عوارض:

عوارضی که به دنبال پارگی کبد و طحال ممکن است در فرد بروز نماید شامل موارد زیر است:

پارگی طحال يك وضعيت اورژانسي است که در صورت به تعویق افتادن اقدامات درمانی و جراحی موجب به خطر افتادن جان بیمار می‌شود.

عوارض بیهوشی و جراحی

تشخیص:

جهت تشخیص لازم است پزشک اقدامات زیر را انجام دهد:

انجام معاینه فیزیکی توسط پزشک: در حالت طبیعی،

مرکز آموزشی درمانی امین اصفهان

پارگی طحال

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: 1403

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

• نمی‌توان طحال را از طریق جدار شکم لمس کرد.

• سونوگرافی

• کشیدن مایع از شکم بیمار

• سی تی اسکن

♦ درمان:

• جراحی: در صورت قطعی شدن پارگی طحال و کبد و علائم حیاتی ناپایدار، بیمار را فوراً به اتاق عمل منتقل می‌کنند زیرا در اثر پارگی طحال، مقدار زیادی خون به حفره شکم وارد می‌شود و فرد بدلیل از دست دادن خون ممکن است فوت کند.

• حمایتی: در صورت پارگی خفیف طحال، نیاز به انجام جراحی نیست، بیمار چند روز در بیمارستان بستری شده و تحت درمان قرار می‌گیرد.

♦ فعالیت:

• فعالیت به تدریج افزایش یابد تا از خستگی جلوگیری شود.

• به انجام ورزش‌های سبک بپردازید و از انجام ورزش‌های شدید بدنی اجتناب کنید.

♦ رژیم غذایی و تغذیه:

• در هنگامی که تحت جراحی ناحیه شکم قرار گرفته‌اید لازم است رژیم غذایی خود را به صورت زیر تنظیم نمایید:

• برای تسریع التیام زخم جراحی، رژیم غذایی پرپروتئین و پرکالری و سرشار از ویتامین استفاده کنید.

• صرف سبزیجات و مرکبات و آب میوه‌های تازه حاوی ویتامین ث (C)، می‌تواند به بهبود سریعتر زخم کمک کند.

• جهت پیشگیری از یبوست از رژیم پرفیبر (میوه‌ها و سبزیجات) حاوی سبوس و مایعات فراوان استفاده کنید.

• از مصرف غذاهای نفاخ پرهیزید.

♦ مراقبت:

• در فردی که دچار تروما به شکم شده و طحال او برداشته شده است لازم است اقدامات مراقبتی زیر را مد نظر داشته باشد:

• فردی که طحال او برداشته شده، در معرض ابتلا به عفونت‌های مختلف است (طحال در سیستم ایمنی نقش مهمی دارد) بنابراین لازم است:

• مراقب سلامت خود باشید و از تماس با افراد مبتلا به بیماری‌های عفونی تب دار اجتناب کنید و در صورت بروز تب به پزشک مراجعه کنید.

• در صورت تجدید آنتی بیوتیک به موقع مصرف و دوره درمان را تکمیل کنید.

• واکسن پنوموکوک بعد از جراحی تزریق می‌شود و لازم است هر 3-5 سال یکبار تکرار گردد.

• از مصرف دخانیات و الکل خودداری نمایید.

• بعد از عمل جراحی پانسمان زخم شما باید بطور روزانه

• تعویض شود. زخم و پوست اطراف آن باید تمیز و خشک نگهداری شود.

• پزشک معالج برای شما داروهای آنتی بیوتیک و ضد درد تجویز کرده است. آنها را طبق دستور پزشک مصرف کنید.

♦ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

• در فواصل منظم و مشخص شده توسط پزشک جهت ادامه درمان و در صورت مشاهده علائم زیر به پزشک معالج یا بیمارستان مراجعه نمایید:

• درد شدید در محل عمل جراحی

• درد و قرمزی در محل زخم

• ترشح چرکی از زخم

• خونریزی از محل استامپ

• تب و لرز

• بی‌اشتهایی